

ARROGÀNCIA ESCANDALOSA

La lectura litúrgica de l'evangeli d'aquest diumenge (9,38-43.45.47s) fa una tria de versets d'un passatge, que té dues parts: la queixa de Joan per l'activitat exorcista d'un, que no és del grup i les contundents advertències de Jesús sobre el perill de l'escàndol. Per comprendre bé aquest text, cal tenir present el que Marc ha anat exposant, a partir del començament del capítol novè: narració de la transfiguració; impossibilitat dels deixebles de guarir un noi posseït; segon anunci de la mort i la resurrecció i discussió entre els deixebles sobre qui és el més important.

Cal llegir la pregunta de Joan tenint presents dos moments anteriors del text de Marc. L'un és el do del poder sobre els esperits malignes, conferit als dotze en ser enviats a predicar (6,7); l'altre el ja esmentat fracàs dels deixebles per no poder guarir un noi posseït d'un esperit maligne. Els deixebles enviats no són capaços de fer allò que Jesús els ha encomanat i en canvi es troben que ho fa un que no és del seu grup. Què ha passat aquí? Segurament pesa la conversa sobre qui és més important. Aquesta conversa posa de manifest l'afany pel poder, i l'interès per ocupar els primers llocs en una organització ben jerarquitzada. Aquest envaniment dels deixebles porta a Joan a queixar-se de que l'exorcista desconegut no els segueix a ells. Aquí rau l'error perquè el seguiment cal fer-lo a Jesús. Només des d'una situació de poder poden els deixebles erigir-se en objecte de seguiment i només des d'aquesta situació és inadmissible admetre que un que no és del grup pugui treure dimonis.

Així s'enten la resposta de Jesús. En contra l'exclusió, Jesús contraposa la hospitalitat que es pot expressar en el gest tan simple i senzill com el fet de donar un got d'aigua.

Després de la resposta de Jesús segueixen les advertències sobre la gravetat de l'escàndol. Qui són aquests petits? Molts comentaristes s'inclinen per

pensar que es tracta dels membres de la comunitat, que tenen una fe dèbil. La conversa sobre la importància ens torna a donar la clau de resposta. La causa de l'escàndol no és de matèria sexual com sovint s'ha dit. Són les ambicions de poder les que poden causar un gran escàndol en els que han fet l'opció del servei des dels llocs senzills i humils de la comunitat. Els petits estan emmirallats en el criadet (algunes traduccions parlen d'infant) del v. 36, prototipus del deixeble servidor, contrari al que només frisa per ocupar els llocs més importants.

L'advertència de Jesús és molt severa. Ho indica la triple repetició de l'amenaça, el càstig sever reservat als qui escandalitzen i la implicació de tres membres importants del cos humà, rellevants i definatoris de l'ésser i la persona. Aquesta força significativa ve avalada per textos de l'Antic Testament. Que el peu pot simbolitzar la conducta ho mostra el salm 26,12: "Els meus peus van pel camí dret"; que la mà és símbol d'operativitat i acció es veu en el llibre de l'Èxode en l'episodi del pas del mar Roig: "Moisés estén la mà" (Ex 14,27); que els ulls indiquen cap on es dirigeixen les intencions humanes ho suggereix el salm 141,8: "Senyor, Déu meu a tu giro els meus ulls, en tu em refugio, no em deixis morir". Qualsevol dimensió de la persona, per tant, pot veure's implicada en l'escàndol.

El càstig no és menys sever. Marc es val d'una imatge, que va fer seva la literatura apocalíptica. La Gehenna que estava a la vall d'Himnon, al sud de Jerusalem; en temps d'Acaz s'hi havien fet sacrificis humans i després s'hi cremaven les escombraries. Lloc per tant, d'impuresa i destrucció. Per un jueu no hi podia haver lloc de càstig pitjor.

Diumenge 26 durant l'any
30 de Setembre de 2012